

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΕ512	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε (5ο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μουσική στην εκπαίδευση. Διαθεματικές εφαρμογές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν κατανοήσει:

- Τα μέσα μουσικής έκφρασης
- Τις δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες
- Δραστηριότητες όπου πραγματοποιείται η σύζευξη της μουσικής, του λόγου και της κίνησης
- Βασικές αρχές θεωρίας και μορφολογίας της μουσικής
- Τις έννοιες της Διαθεματικότητας, της Διεπιστημονικότητας και της Διαπολιτισμικότητας
- Τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων διασύνδεσης της μουσικής με άλλα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού αναλυτικού προγράμματος
- Την ανάπτυξη σχεδίων μαθημάτων και σεναρίων που εμπεριέχουν διαθεματικές μουσικές εφαρμογές στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στα μαθήματα της αισθητικής αγωγής με έμφαση στη μουσική
- Τη βασική χρήση των λογισμικών ηχογράφησης, δημιουργίας βιντεοπαρουσίασης και εγγραφής παρτιτούρας
- Τον τρόπο που συνδέονται οι τέχνες μεταξύ τους στο πλαίσιο σχολικών εκδηλώσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ιστορική ανασκόπηση της σημασίας της μουσικής στην εκπαίδευση
- Εισαγωγή στα Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα
- Βασικές αρχές θεωρίας και μορφολογίας της μουσικής
- Δραστηριότητες μουσικής ακρόασης, εκτέλεσης και δημιουργίας
- Αποσαφήνιση των εννοιών της Διαθεματικότητας, της Διεπιστημονικότητας και της

<p>Διαπολιτισμικότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργικές δραστηριότητες που συνδυάζουν τη μουσική με άλλα γνωστικά αντικείμενα • Σχέδια μαθημάτων και σενάρια όπου παρουσιάζεται η διασύνδεση της μουσικής με άλλα γνωστικά αντικείμενα • Σενάρια μαθημάτων στη μουσική εκπαίδευση με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ • Ψηφιακά αποθετήρια και τέχνες • Γνωριμία και απόκτηση μουσικού ρεπερτορίου από την Ελλάδα και άλλους πολιτισμούς, κατάλληλο για τους μαθητές του δημοτικού σχολείου • Εξοικείωση με λογισμικά ηχογράφησης, σύζευξης εικόνας και ήχου • Ενότητες από τα βιβλία του δημοτικού σχολείου οι οποίες ενδείκνυνται για διαθεματικές δράσεις • Σύνδεση της μουσικής με τον λόγο, την κίνηση και τη δραματική έκφραση: Ηχοϊστορίες, Δραματοποιήσεις, μουσική επένδυση ποιητικού λόγου, ψηφιακές αφηγήσεις. • Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην αισθητική αγωγή με έμφαση στη μουσική • Η σύμπραξη των τεχνών στο δημοτικό σχολείο στο πλαίσιο σχολικών εκδηλώσεων • Μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	28
	Εργαστηριακή Άσκηση	17
	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	15
	Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων	10
	Διαδραστική διδασκαλία	5
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Συγγραφή εργασίας	7
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική αξιολόγηση μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτών εργασιών • Εργαστηριακών ασκήσεων <p>Τελική αξιολόγηση μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτών εξετάσεων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Abeles, F. Harold, Custodero, A. Lori A (2010). *Critical Issues in Music Education: Contemporary Theory and Practice*. Oxford University Press.
- Ανδρούτσος, Π., Πολύβιος.(1994). *Μέθοδοι διδασκαλίας της μουσικής. Παρουσίαση και κριτική θεώρηση των μεθόδων Orff και Dalcroze*. Αθήνα: Edition Orpheus.
- Arvida, S.(1992). *Exploring Orff: A teacher's guide*. New York: Schott.
- Edwards, L.C., Bayless, K.M., Ramsey M.E. (2010). *Μουσική και κίνηση. Ένας τρόπος ζωής για το μικρό παιδί. Επιμέλεια-Μετάφραση: Ε. Ζαχοπούλου, Ε. Κωνσταντινίδου*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Campbell-Shehan, P. and Anderson, M.W. (Eds.)(1989). *Multicultural Perspectives in Music Education. Music Educators National Conference: Reston VA*.
- Elliot, D. (2005). *Praxial Music Education. Reflections and Dialogues*. Oxford: University Press.
- Burnard, Pamela (2012). *Musical Creativities in Practice*. Oxford University Press.
- Διονυσίου, Ζ. και Αγγελίδου, Σ. (επιμ.). (2008). *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: Ζητήματα Σχεδιασμού, Μεθοδολογίας και Εφαρμογών*. Θεσσαλονίκη, Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση.
- Δογάνη, Κ. (2012). *Μουσική στην προσχολική αγωγή. Αλληλεπίδραση παιδιού-παιδαγωγού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Juslin, N. Patrik & A. Sloboda, A. John.(2001). *Music and emotion: Theory and research*. Oxford University Press.
- Hallam, Susan. (2006). *Music Psychology in Education*. Institute of Education University of London.
- Green, L. (2014). *Άκουσε και παίξε. Μετάφραση-επιμέλεια: Ζ. Διονυσίου, Μ. Κοκκίδου*. Αθήνα: Εκδ. Fagotto.
- Θεοδωρακόπουλος, Δ., Ράπτης, Θ., Νικολάου Ειρ. (2020). «Η καλλιέργεια μουσικών και γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω της δημιουργικής σύμπραξης των τεχνών σε μαθητές του Δημοτικού», *Μουσικοπαιδαγωγικά*, 18, 57-74.
- Θεοδωρακόπουλος, Δ., Νικολάου, Ε., Γκοντού Ε. (2019). «Προσέγγιση της διαφορετικότητας μέσα από το προσφυγικό ζήτημα», στο Φ. Γούσιας (επιμ.). *Πρακτικά 6ου Συνεδρίου, Νέος Παιδαγωγός, 11-12 Μαΐου 2019*, Αθήνα, σσ.1454-1461.
- Καραδήμου-Λιάτσου Παυλίνα.(2003). *Η ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ. Οι σημαντικότερες απόψεις για την Προσχολική Ηλικία*. Αθήνα: Edition Orpheus.
- Καμπύλης, Π.(2002). *Η Αόρατη ορχήστρα συνοδεύει τα τραγούδια μας*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοκκίδου, Μαίη. (2015). *Διδακτική της μουσικής*. Αθήνα: Εκδ. Θέρμος Νίκος.
- Καψάλη, Σ.(2009). *Μουσική και διαθεματικότητα: Η μουσική στα μη μουσικά σχολικά εγχειρίδια του δημοτικού σχολείου*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- McPherson, Gary (2006). *The Child as Musician: A Handbook of Musical Development*. Oxford University Press.
- Μακροπούλου, Ε. Βαρελάς, Δ.(2005). *Τραγουδώντας με τις λέξεις. Από τη θεωρία στην ...τάξη*. Αθήνα: Fagotto books.
- Μουσικό ανθολόγιο Α΄-ΣΤ΄ Δημοτικού. Αθήνα: ΟΕΔΒ – Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Νικολάου, Ε. (2010). Η μουσική παιδεία στην Πολιτεία του Πλάτωνα. *Μουσικοπαιδαγωγικά*, 8, 26-41.
- Νικολάου, Ε. (2018). 'Η μουσική ως θεραπεία στην ελληνική αρχαιότητα', *Approaches. An interdisciplinary Journal of Music Education*, 10(2), 204-211.
- Νικολάου, Ε., Γκοντού, Ε Παπαδογιώργος, Ν.(2019). «Προσεγγίζοντας το παιδί μέσα από τις τέχνες της μουσικής, της λογοτεχνίας και των εικαστικών. Παρουσίαση εκπαιδευτικού σεναρίου με τη χρήση ΤΠΕ», στο Γιώτα Παπαδημητρίου, Χριστόφορος Κωσταρής (επιμ.) *Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Σχολείο και Πολιτισμός΄, Τόμος Γ΄, 10-12 Μαΐου 2019*, Κολλέγιο Αθηνών, 319- 328.
- Νικολάου, Ε. (2021). *Με αφορμή ένα τραγούδι. Δημιουργικές Μουσικές Δραστηριότητες. Εισαγωγή στη Μουσική Παιδαγωγική. Θεωρητικό και Βιωματικό μέρος*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη Παπαπαναγιώτου, Ξ. (Επιμ.) (2009). *Ζητήματα Μουσικής Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.
- Ράπτης Θεοχάρης.(2015). *Μουσική Παιδαγωγική, μια συστηματική Προσέγγιση με Εφαρμογές για την Προσχολική Ηλικία*. Αθήνα: Edition Orpheus.
- Reimer Bennett (2003). *A Philosophy of Music Education: advancing the vision*. Prentice Hall.

- Σέργη, Λένια. (1982). *Δημιουργική μουσική αγωγή για τα παιδιά μας*. Αθήνα: Gutenberg
- Scott Watson. (2011). *Using Technology to Unlock Musical Creativity*. Oxford University Press
- Small, Ch. (2010). *Μουσικοτροπώντας. Τα νοήματα της μουσικής πράξης και της ακρόασης*. Μετ. Δ. Παπασταύρου - Σ. Λούστας. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ιανός.
- Στάμου Λελούδα.(2012). *Μια ανθρωπιστική προσέγγιση στη διδασκαλία της μουσικής. Η φιλοσοφία και η πράξη της μεθόδου SUZUKI*. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Σχολική μουσική εκπαίδευση : Ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών / Συλλογικό έργο · επιμέλεια: Σοφία Αγγελίδου, Ζωή Διονυσίου. - Θεσσαλονίκη : Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση (E.E.M.E.), 2010.
- Thomas Rudolph, Floyd Richmond, David Mash, Peter Webster, P., Bauer, W., & Walls, K.(2005).*Technology Strategies for Music Education*. Technology Institute for Music Educators.
- Χρυσοστόμου, Σ. (2005). *Η Μουσική στην Εκπαίδευση: το Δίλημμα της Διεπιστημονικότητας*. Αθήνα: Παπαρηγορίου-Νάκας
- **Συναφή επιστημονικά περιοδικά:** *Μουσικοπαιδαγωγικά, Πολυφωνία, Approaches (Music Therapy), International Journal of Music Education, Journal of research in Music Education.*